

Félag löggiltra endurskoðenda

Alþingi
Erindi nr. P 127/690
komudagur 13.2.2002

Suðurlandsbraut 6 • 108 Reykjavík • Ísland • ☎ 568 8118 • Fax 568 8139

Reykjavík 13. febrúar 2002

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
b.t. Sigrúnar Brynju Einarsdóttur nefndarritara,
Alþingi
150 Reykjavík

Málefni: Frumvarp til laga um bókhald, ársreikninga og tekjuskatt og eignarskatt, 347. mál.

Með bréfi dags. 1. febrúar sl. óskaði Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis eftir umsögn Félags löggiltra endurskoðenda (FLE) um ofangreint málefni.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til Álitsnefndar FLE. Á fundi sínum í dag tók Álitsnefnd málið til umfjöllunar og fylgir greinargerð nefndarinnar með bréfi þessu ásamt tilheyrandi greinargerð Reikningsskilanefndar félagsins.

Stjórn FLE samþykkir fyrir sitt leyti meðfylgjandi greinargerðir.

Virðingarfyllst,
Félag löggiltra endurskoðenda

Guðmundur Snorrason
formaður FLE

Álitsnefnd
Félags löggiltra endurskoðenda

Reykjavík 13. febrúar 2002

Stjórn Félags löggiltra endurskoðenda
Guðmundur Snorrason formaður
Suðurlandsbraut 6
108 Reykjavík

Málefni: Frumvarp til laga um um bókhald, ársreikninga og tekjuskatt og eignarskatt, 347. mál.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til álitsnefndar FLE. Að fenginni umsögn reikningsskilanefndar FLE tók álitsnefnd FLE málið fyrir á fundi sínum í dag.

Álitsnefnd FLE samþykkir fyrir sitt leyti umsögn reikningsskilanefndar á frumvarpinu. Því til viðbótar vill álitsnefnd koma eftirfarandi ábendingum á framfæri:

Álitsnefnd FLE telur ýmsum vandkvæðum bundið að félög sem fá heimild til að færa bókhald og semja ársreikning í erlendum gjaldmiðli þurfi jafnframt að færa bókhald í íslenskum krónum. Það er því álit nefndarinnar að falla skuli frá því skilyrði að færa bókhald í íslenskum krónum. Verði niðurstaðan sú er ljóst að huga þarf að ýmsum ákvæðum skattalaga, s.s. varðandi söluhagnað, arðgreiðslur, lækkun hlutafjár o.fl. Ennfremur þyrfti að huga að skráningu hlutafjár skv. hlutafélagalögum.

Þá vill álitsnefnd benda á að í athugasemdum við 2. gr. frumvarpsins kemur fram að heimildin nái ekki til félaga með ótakmarkaðri ábyrgð en það er ekki í samræmi við 1. mgr. 1. gr. laga nr. 144/1994, um ársreikninga.

Virðingarfyllt

ÁLITSNEFND FÉLAGS LÖGGILTRA ENDURSKOÐENDA

Guðmundur Snorrason
Jóna H. Gunnarsdóttir
Alfreður Þorgrímsson
Ólafur H. Ólafsson

Álitsnefnd Félags löggiltra endurskoðenda

Umsögn Reikningsskilanefndar FLE um frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 145/1994, um bókhald, lögum nr. 144/1994, um ársreikninga, og lögum nr. 75/1981 um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum.

Í 2.gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að þau félög sem fengið hafa heimild til að færa bókhald og semja ársreikninga í erlendum gjaldmiðli skuli jafnframt færa bækur sínar í íslenskum krónum. Ástæðan mun vera sú að skattskil verða ekki heimiluð í erlendum gjaldmiðli vegna þess mismunar sem getur orðið á tekjuskattsstofni eftir því hvort gert er upp í íslenskum krónum eða í erlendum gjaldmiðli.

Reikningsskilnefnd FLE leggur til að sú breyting verði gerð á frumvarpinu að árreikningur í erlendri mynt verði lagður til grundvallar skattskilum þeirra félaga sem fá ofangreinda heimild. Tekjuskattsstofninn verði reiknaður á meðalgengi uppgjörársársins en eignarskattsstofninn á lokagengi ársins.

Í 5. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að þau félög sem fá heimild til færslu bókhalds og samningu ársreiknings í erlendum gjaldmiðli viðhaldi þeirri aðferð í a.m.k. fimm ár nema það uppfylli ekki lengur skilyrðin sem sett eru fyrir heimildinni. Þetta ætti að tryggja að félög sem sækjast eftir heimildinni geti ekki skipt um aðferð eftir því hvað hentar best hverju sinni. Ómögulegt er fyrir félög að spá fyrir um það hvort afkoma þeirra verður betri eða verri samkvæmt ársreikningi í erlendum gjaldmiðli eða í íslenskum krónum, þegar sótt er um heimildina. Þess vegna eru félög sem sækja um heimildina að taka á sig áhættuna af því að betri afkoma í erlendum gjaldmiðli leiði af sér hærri skattgreiðslur. Ríkssjóður ætti ekki að skaðast af þessari breytingu þar sem gera má ráð fyrir að afkomusveiflur jafni sig til langs tíma litið.

Æskilegt er að sem mest samræmi sé á milli afkomu félaga og skattskila þó alltaf sé hægt að gera ráð fyrir einhverju ósamræmi. Með því að heimila ekki skattskil á grundvelli ársreiknings í erlendum gjaldmiðli er ljóst að verulegt misræmi getur myndast á milli afkomu samkvæmt ársreikningi og skattalegrar niðurstöðu. Þetta leiðir til þess að tekjuskattur getur orðið mun hærri en 18% af hagnaði fyrir skatta eitt árið en mun lægri næsta ár. Þetta kallar á sérstakar útskýringar með ársreikningnum, sérstaklega fyrir erlenda lesendur ársreikninga íslenskra félaga sem fá heimildina.

Í 3. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að félögum sem fá heimild til að færa bókhald og semja ársreikning í erlendum gjaldmiðli verði heimilað að varðveita bókhaldsgögn á starfsstöð erlendis í allt að sex mánuði. Ekki verður séð að þörf sé á takmörkunum á því hve lengi heimilt verði að varðveita bókhaldsgögn í erlendum starfsstöðvum félaga. Nægja ætti ákvæði um að yfirvöld geti krafist aðgangs að bókhaldsgögnum og að þeim sé skilað innan hæfilegs tíma verði eftir því leitað af yfirvöldum.

Í 5. gr. frumvarpsins eru tíunduð þau skilyrði sem félög þurfa að uppfylla til að geta sótt um heimild til færslu bókhalds og samningu ársreiknings í erlendum gjaldmiðli. Hér hlýtur að vera um ónákvæmni í orðalagi að ræða. Að sjálfsögðu hljóta öll félög að geta sótt um heimildina en aðeins þau sem uppfylla skilyrðin fá heimildina. Auk þess er ástæða til að hugleiða hvort ársreikningaskrá sé rétti aðilinn til að veita heimildina. Reikningsskilanefnd FLE telur eðlilegra að fjármálaráðherra veiti heimildina þó ársreikningaskrá verði e.t.v. falið að fylgjast með því hvort félög uppfylli skilyrðin. Lagt er til að 2. ml. 1. mgr. 11. gr. A verði svohljóðandi; *Fjármálaráðherra skal veita þeim félögum sem uppfylla eitt eða fleiri eftirfarandi skilyrða slíka heimild.*

Að áliti reikningsskilnefndar FLE eru þau skilyrði sem sett eru fyrir veitingu heimildar of matskennd og opin. Betur færi á að skilyrðin væru nánar skilgreind í lagatextanum. Er hér t.d. átt við að ekki er skilgreint hvenær meginstarfsemi telst fara fram erlendis, hvað telst vera verulegur hluti viðskipa og hvað telst vera verulegur hluti fjárfestinga og skulda. Einnig vantar nánari skilgreiningu á því hvaða gjaldmiðill telst vera starfrækslugjaldmiðill. Eins og frumvarpið liggur fyrir geta flest íslensk félög hugsanlega fengið heimildina. Það fer reyndar eftir því hvernig

ofangreind skilyrði verða skilgreind. Þetta er ekki í samræmi við þann tilgang sem fram kemur í athugasemdum með frumvarpinu, þ.e.a.s. að gera íslensk fyrirtæki samkeppnishæf í vaxandi samkeppni á alþjóðlegum markaði. Skilyrðin þurfa að vera þannig að heimildin nái aðeins til þeirra félaga sem eru í alþjóðlegri samkeppni.

Lagt er til að orðalagsbreyting verði gerð á 6. gr. frumvarpsins þannig að í stað orðanna *lokagengi ársins* komi *lokagengi þess árs*.

Reykjavík, 13. febrúar 2002

Reikningsskilanefnd Félags löggiltra endurskoðenda